

Strategisch Veiligheidsbeleid 2017-2021

Auteur: I. Radder en N. Krüger
Datum: 27 januari 2017
Status: Definitief
Corsanummer: 17.005672

1. RIJSWIJK IS EEN PRETTIGE, LEEFBARE EN VEILIGE GEMEENTE	3
LEESWIJZER	3
2. RIJSWIJKSE VERANDERINGEN MET IMPACT OP DE VEILIGHEID.....	4
BEVOLKINGSGROEI	4
DIGITALISERING	4
PARTICIPATIE-SAMENLEVING	4
GEDEELDE VERANTWOORDELIJKHEID.....	4
REGIONALISERING	4
INTERNATIONALE ONTWIKKELINGEN	5
3. DRIE UITGANGSPUNTEN VOOR HET VEILIGHEIDSBELEID.....	5
1. <u>BREDE KIJK OP VEILIGHEID</u>	5
2. <u>SAMENWERKEN AAN VEILIGHEID</u>	5
3. <u>REGIE OP VEILIGHEID</u>	6
4. DE WERELD, DE REGIO, DE GEMEENTE.....	6
REGIE BIJ DE BURGEMEESTER	6
RIJSWIJK IN DE REGIO	7
DATA ONDERSTEUNEND AAN BELEID	7
5. INVESTEREN IN VEILIGHEIDSBELEID	8
BIJLAGE 1 SAMENVATTING VEILIGHEIDSgegevens RIJSWIJK	10

1. Rijswijk is een prettige, leefbare en veilige gemeente

Net als in de rest van Nederland¹ daalt de criminaliteit in Rijswijk² en verbetert het gevoel van veiligheid.³ Los van het feit dat iedere inbraak er een te veel is en iedere fietsdiefstal een heel negatieve ervaring is, moet de conclusie getrokken dat Rijswijk in vergelijking met andere sterk stedelijke gebieden een veilige gemeente is en de landelijke, dalende trends volgt. Van de vier grote steden hebben de inwoners van de Eenheid Den Haag het minst last van onveiligheidsgevoelens. Bewoners ervaren een significante verbetering van overlast in de buurt. Dit gaat hand in hand met het feit dat steeds minder mensen een delict hebben ervaren.⁴ Rijswijk steekt gunstig af in vergelijking met andere zeer stedelijke gebieden.⁵

Kortom, Rijswijk is een prettige, leefbare en veilige gemeente. De menselijke maat is de kracht van Rijswijk. Mensen kennen elkaar, Rijswijk kent een hechte sociale structuur. Daarnaast is de gemeente makkelijk benaderbaar en aanspreekbaar.⁶ Daardoor voelt Rijswijk dichtbij, veilig en vertrouwd. Dit is een groot goed dat gekoesterd en beschermd moet worden. Om dit te behouden moet Rijswijk doorgaan op de ingeslagen weg, zoals ingezet voor de Stadsvisie Rijswijk 2030.

De Rijswijkse samenleving verandert, de omgeving om Rijswijk heen verandert. Problemen op het wereldtoneel laten Rijswijkers niet ongemoeid, er zijn ontwikkelingen bij de buurgemeenten, technologische en economische ontwikkelingen hebben impact op de inwoners en bedrijven in Rijswijk, de gemeente groeit en de samenstelling van de bevolking verandert. Een prettig, leefbare en veilige gemeente blijven betekent werk aan de winkel.

Hoe gaan inwoners en bedrijven in Rijswijk om met veranderingen die impact hebben op hun directe veiligheid en op de manier waarop zij zich veilig voelen? En wat vraagt dat van de lokale overheid? Daarbij kan niet worden gewacht op de waan van de dag (repressief) maar moet worden ingespeeld op hetgeen op ons af komt (preventief).

Om een vertrouwde, veilige omgeving te zijn moet Rijswijk blijven werken aan de sociale en fysieke veiligheid. Een veranderende samenleving vraagt om een wendbare lokale overheid met een goed georganiseerd netwerk van lokale en regionale partners en een weerbare bewoners en bedrijven. Samen moeten zij op tijd anticiperen op maatschappelijke vraagstukken en reageren wanneer de omstandigheden daarom vragen. Met dit nieuwe beleid zal Rijswijk, meer dan voorheen, zowel met zijn klassieke veiligheidspartners als met de partners uit de andere maatschappelijke opgaven de oplossingen zoeken in samenwerking 'aan de voorkant'. Daarbij is het de verantwoordelijkheid van de gemeente Rijswijk om zo nodig inzet op veiligheid te regisseren.

Leeswijzer

Na een korte beschrijving van de grotere maatschappelijke veranderingen in Rijswijk (zie de Stadsvisie Rijswijk 2030 voor een uitgebreid overzicht) volgt een beschrijving van de drie uitgangspunten waarop het Rijswijks veiligheidsbeleid rust: een brede kijk op veiligheid, samenwerken aan veiligheid en regie op veiligheid. Deze uitgangspunten dragen de veiligheidsorganisatie en het veiligheidsbeleid van Rijswijk, dat als laatste aan bod komt.

¹ CBS, nieuws, 1 maart 2016

² cijfers politie / www.hoeveiligisrijswijk.nl 2015

³ Veiligheidsmonitor 2015

⁴ Veiligheidsmonitor 2015

⁵ www.waarstaatjegemeente.nl

⁶ Rijswijk 2030, p. 11

2. Rijswijkse veranderingen met impact op de veiligheid

In de Stadsvisie “Rijswijk 2030: Samen maken we de stad” schetst de gemeente Rijswijk de ontwikkelingen voor de komende 15 jaar. Centrale leidraden in de Stadsvisie zijn: anticiperen op maatschappelijke veranderingen en gedeelde verantwoordelijkheid voor de toekomst van Rijswijk. Voor het veiligheidsdomein zijn een aantal van deze veranderingen ook op de kortere termijn van invloed.

Bevolkingsgroei

Rijswijk bouwt stevig bij de komende jaren. De sterke groei van de bevolking heeft invloed op de manier waarop inwoners de gemeenschap ervaren. In de Stadsvisie staat beschreven dat inwoners de groei van de bevolking koppelen aan een verminderd gemeenschapsgevoel. Dit kán van invloed zijn op de beleving van veiligheid, de subjectieve veiligheid. Een andere onvermijdelijke demografische verandering is dat ook Rijswijk steeds diverser wordt. En steeds grijzer. De diverser en ouder wordende bevolking brengt nieuwe maatschappelijke opgaven met zich mee, zoals je kunt zien in de relatie tussen zorg en veiligheid.

Digitalisering

Ook de aanhoudende digitalisering is een trend om rekening mee te houden in het veiligheidsdomein. Nieuwe technologieën brengen nieuwe mogelijkheden en nieuwe bedreigingen. Veiligheidsbeleid moet aandacht hebben voor technologische impact op de veiligheid van de inwoners, de bedrijven en de lokale overheid. Van een waterdichte digitale overheid tot en met preventie en repressie van cybercrime. Maar ook voor de kansen die nieuwe technologieën brengen, bijvoorbeeld door de manier waarop mensen zich virtueel verbinden. Eigen inzet van bewoners en bedrijven in Rijswijk, bijvoorbeeld in digitale gemeenschappen zoals Whatsapp-groepen worden een steeds belangrijker schakel in het lokale veiligheidsdomein.

Participatie-samenleving

De participatie-samenleving of doe-democratie betekent een veranderende relatie tussen overheid en bewoners/bedrijfsleven. Meer initiatief en participatie van bewoners en bedrijven betekent aan de ene kant loslaten en verschillen accepteren. Aan de andere kant vraagt dit aandacht voor naleving en handhaving van gemaakte afspraken en bestaande regelgeving. Zo ontstaat in sommige Rijswijkse wijken de wens voor een buurtpreventie team en vragen in andere wijken bewoners om andere vormen van betrokkenheid.

Gedeelde verantwoordelijkheid

Problemen en oplossingen voor maatschappelijke vragen gaan over de grenzen van organisaties en beleidsdomeinen heen. We onderkennen het belang van samenwerking om de vraagstukken en de maatschappelijke opgaven van de toekomst de baas te zijn. Samen werken aan veiligheid betekent samen nadenken over de leefgemeenschap die Rijswijk is en wil zijn. De gemeenschappelijkheid creëert samenhang en maakt de gemeenschap weerbaar en flexibel. Zo zijn jihadisme en uitreizigers geen zorg van de politie alleen, maar werken gemeente, politie, welzijnspartners en het onderwijs nauw samen. Het bedrijfsleven zoekt actief onderlinge samenwerking door veiligheid op bedrijventerreinen te organiseren in een Bedrijven Investerings Zone (BIZ).

Regionalisering

Van directe relevantie is de regionalisering van het veiligheidsdomein. De wetgever draagt gemeenten op om samen met de partners in het veiligheidsdomein meer taken gezamenlijk te organiseren. De gemeenten in de Veiligheidsregio Haaglanden gaan hierin nog een stap verder en intensiveren de samenwerking, zodat niet iedere gemeente lokaal antwoorden en oplossingen moet vinden voor gespecialiseerde taken.

Daarbij draagt het Rijk steeds meer taken aan gemeenten over. Daarbij zal steeds, ook in regionaal verband, een inschatting moeten worden gemaakt van de taken en verantwoordelijkheden die met zich meebrengt.

Internationale ontwikkelingen

Rijswijk kan de ogen niet sluiten voor de internationale ontwikkelingen. Ontwikkelingen op het wereldtoneel hebben gevolgen op lokaal niveau. De aanhoudende onrust in het Midden Oosten betekent aan de ene kant een vraag naar huisvesting voor vluchtelingen. Aan de andere kant brengt die internationale onrust ook lokale ontwikkelingen in de vorm van radicalisering, polarisatie en jihadisme. Het is niet te voorzien welke volgende brandhaarden mensen in beweging brengt.

Ook steeds verdere vervlechting van internationale (Europese) economieën brengt mensen en goederen naar Rijswijk. De regio Haaglanden trekt migranten van binnen en buiten Europa zoals kenniswerkers, ex-pats, diplomaten, seizoensmigranten, internationale studenten en vluchtelingen. Allen met een eigen (culturele) achtergrond en met vertrouwen op een goede tijd in Nederland. Wat de wereld op drift betekent, is wereldwijd werk in uitvoering. Rijswijk is en blijft alert op ontwikkelingen buiten de eigen gemeentegrenzen die van lokaal belang kunnen zijn

3. Drie uitgangspunten voor het veiligheidsbeleid

De centrale opgave is om Rijswijk de prettige, veilige leefgemeenschap te houden die het nu is. Veiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid die de grenzen van de openbare orde overstijgt. Dit vraagt om inspanning van de gemeente, de professionele partners én van de bewoners en bedrijven in Rijswijk. Daarnaast zijn in het veiligheidsdomein ook wettelijke taken en verantwoordelijkheden aan de gemeente en professionele partners toebedeeld.

Om hier werk van te maken heeft Rijswijk drie uitgangspunten waarop het veiligheidsdomein rust. Deze uitgangspunten zijn de dragers voor alle activiteiten die Rijswijk onderneemt in het brede veiligheidsdomein. De uitgangspunten lijken vanzelfsprekend. Om ze écht na te leven, is een grote ambitie.

1. Brede kijk op veiligheid

1. Veiligheid is een maatschappij-brede opgave die de grenzen van de Openbare Orde overstijgt. Rijswijk werkt aan een integrale aanpak en integrale organisatie van veiligheidsopgaven.
2. Maatschappelijke ontwikkelingen kunnen om snel en flexibel handelen vragen, waardoor eerder vastgestelde prioriteiten moeten kunnen wijken. Niet het aanbod, maar de maatschappelijke vraag is leidend. Verschil mag er zijn tussen wijken, bewoners, instellingen en bedrijven.

2. Samenwerken aan veiligheid

1. Veiligheid is ieders verantwoordelijkheid. Bewoners, bedrijven, maatschappelijke instellingen en de overheid, iedereen is mede verantwoordelijk om Rijswijk vertrouwd en veilig te houden en draagt bij naar eigen kennis, kunde en draagkracht.
2. Eigen verantwoordelijkheid betekent ruimte voor eigen initiatieven. "Daarbij wordt het algemeen belang altijd goed afgewogen. Uitgangspunt voor de gemeente is dat alle belanghebbenden een vergelijkbare plek en rol krijgen."⁷
3. We onderkennen het belang van samenwerking om de vraagstukken en de maatschappelijke opgaven van de toekomst de baas te zijn. De gemeente Rijswijk is een toegankelijke, betrouwbare partner om mee samen te werken, voor de strategische partners in het veiligheidsdomein net zo goed als voor de bewoners die met eigen initiatieven komen.
4. Als betrouwbare samenwerkingspartner geeft Rijswijk zelf het goede voorbeeld, onder andere door vergunningverlening en door toezicht te houden en regels te handhaven.

⁷ Rijswijk 2030, p.26

Daarbij zijn handhaving en inspectie zijn geen doel op zich, maar een middel om maatschappelijke effecten te bereiken.

3. Regie op veiligheid

1. De gemeente Rijswijk heeft de regierol in het veiligheidsdomein. De burgemeester, vanuit zijn wettelijke taken voor Openbare Orde en Veiligheid, coördineert.
2. Rijswijk brengt partijen samen, faciliteert en ondersteunt samenwerking in het veiligheidsdomein. Ook als de gemeente zelf geen partner is in het samenwerkingsverband.

4. De wereld, de regio, de gemeente

In stand houden wat goed gaat in een veranderende wereld. De uitgangspunten voor het veiligheidsbeleid dragen het beleid en de uitvoering. Echter, verschillende externe factoren sturen de keuzes in beleid en uitvoering. Deze factoren hebben invloed op de gemeentelijke vrijheidsgraden in het veiligheidsbeleid.

Allereerst sturen de wettelijke bevoegdheden en verplichtingen van de burgemeester en de organisatie de veiligheidsagenda. Een deel van die wettelijke bevoegdheden en verplichtingen voert de burgemeester uit in een regionale context. Zowel voor de regionale samenwerking als voor lokale ontwikkelingen pakt de gemeente veiligheidsvraagstukken op op basis van cijfers en informatie van partners en betrokkenen over de veiligheidssituatie in Rijswijk.

Behalve harde data over de veiligheidssituatie (objectieve veiligheidsbeleving) komen ook minder tastbare signalen uit de samenleving (subjectieve veiligheidsbeleving) en worden we geconfronteerd met een afnemende aangiftebereidheid. We spelen in op nieuwe ontwikkelingen en samenwerkingsverbanden zonder dat direct harde gegevens beschikbaar zijn. Zo heeft de transitie in het sociaal domein de zorg niet onveiliger gemaakt, maar veiligheid wel onderdeel gemaakt van het denken en handelen binnen het zorgdomein. Dat geldt ook voor het jeugdbeleid. Ook eigen initiatieven van partners en bewoners beïnvloeden de prioriteiten op de gemeentelijke veiligheidsagenda.

Al deze krachten werken door in ruimte die de gemeente heeft om prioriteiten te stellen en nieuw beleid te ontwikkelen. De jaarlijkse prioritering volgt in de programmabegroting.

Regie bij de burgemeester

De burgemeester, ondersteunt door de medewerkers in diverse opgaven, coördineert de werkzaamheden binnen het college van burgemeester en wethouders en ontwikkelingen rond de veiligheidsopgave. Vanzelfsprekend blijft hij verantwoordelijk voor Openbare Orde en Veiligheid. Veel werkzaamheden, van aanwijzen van demonstratielocaties tot en met huisverboden opleggen, sluiten van drugspannen of verplicht opnemen van verwarde personen zijn wettelijke bevoegdheden. De burgemeester heeft ook de taak om actief de Rijswijkse stem te laten horen in de regionale samenwerkingsverbanden rond veiligheid.

Aanvullend voert de burgemeester de regie over de maatschappij-brede veiligheidsopgave, waarbij de oplossingen aan maatschappelijke vraagstukken niet meer terug te leiden zijn tot één bestuurlijke portefeuille of directie. Integraal aan veiligheid werken betekent overlap en raakvlakken met andere maatschappelijke domeinen. Naast samenwerken met de primaire veiligheidspartners als politie, brandweer en Openbaar Ministerie, spelen partners uit andere domeinen zoals zorg, onderwijs en wonen een groeiende rol in het veiligheidsdomein. Het Rijswijks veiligheidsnetwerk treft elkaar bij het strategisch platform veiligheid. Met dit platform borgen we de integraliteit aan het werken aan veiligheid. Alle partners werken daar aan een gedeeld beeld op het gebied van veiligheid in Rijswijk, onder voorzitterschap van de burgemeester.

De huidige bezetting van de opgave veiligheid inspectie en toezicht is op dit moment voldoende voor de reguliere werkzaamheden en een evenredige verdeling van nieuwe activiteiten in de komende vier jaar. In het veiligheidsdomein ontstaan echter onverwachte risico's en ontwikkelingen die plotsklaps veel aandacht (en budget) vereisen. Zoals de zorg om uitreizigers naar oorlogsgebieden of maatschappelijke onrust rond de vestiging van vluchtelingen de afgelopen jaren heeft laten zien. Dergelijke onverwachte (grootschalige) ontwikkelingen kunnen leiden tot een heroverweging van de prioriteiten en herschikking van de benodigde capaciteit.

Rijswijk in de regio

De regionale samenwerking rondom de veiligheidskolom is wettelijk bepaald. Rijswijk maakt onderdeel uit van de regio Haaglanden. De primaire veiligheidspartners zijn regionaal georganiseerd; de politie, de brandweer en de GHOR en (in een grotere regio) het Openbaar Ministerie. Over deze partners en de samenwerkende gemeenten ligt de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) als bestuurlijke deken.

Binnen de overlap tussen zorg en veiligheid en tussen jeugd en veiligheid bestaan aanvullende regionale samenwerkingsverbanden zoals het Veiligheidshuis en de Jeugdbeschermingstafel. Deze volgen uit de transitie in het sociaal domein.

De regionale afspraken bepalen een deel van de lokale prioriteiten. De deelnemende gemeenten en veiligheidspartners stellen de prioriteiten in goed overleg gezamenlijk vast. Als partner binnen de samenwerkingsverbanden werkt Rijswijk actief mee aan de lokale vertaling van regionaal afgesproken ontwikkelingen, acties en interventies.

Naast de (verplichte) regionale samenwerking, zijn sommige veiligheidsvraagstukken te groot, te gecompliceerd, grensoverschrijdend of te zeldzaam om alleen aan te werken. Per vraagstuk zoekt Rijswijk naar de meest geschikte gemeente of gemeenten om mee samen te werken.

Ook (beleids)ontwikkelingen van de buurgemeenten hebben gevolgen voor Rijswijk. Bijvoorbeeld nieuwe woonwijken of onaangekondigde handhavingsacties hebben impact op de veiligheid en leefomgeving in Rijswijk. In een regionale context is verbeteren van ieders veiligheid het doel, niet alleen dat van de eigen inwoners en bedrijven. Een "waterbed", waarbij criminaliteit in de ene gemeente is bestreden maar bij de burens weer opduikt, moet ten alle tijde worden voorkomen.

Boven de regionale samenwerking hangen nationale en internationale ontwikkelingen. Allereerst nieuwe nationale en Europese wet- en regelgeving. Rijswijk anticipeert op de ingangsdatum van nieuwe wetten die impact hebben op het veiligheidsdomein, waaronder de regelgeving rond het informatiebeleid en de Omgevingswet.

Data ondersteunend aan beleid

Rijswijk werkt aan de maatschappelijke opgave veiligheid zo veel mogelijk op basis van beschikbare kennis en data over de veiligheidssituatie in Rijswijk. Doel is een goed beeld van de "hot spots, hot shots en hot groups" voordat actie wordt ondernomen. Basisdata zijn de kwantitatieve en kwalitatieve gegevens van de professionele partners zoals politie, brandweer, GGD en kennisinstituten als het CBS.

Daarnaast zijn de kennis en inzichten van ervaringsdeskundigen essentieel voor een compleet beeld. Denk hierbij aan wijkbewoners, wijkteams of scholen. Waar nodig werkt Rijswijk samen met partners aan een uitgebreidere informatiepositie.

Jaarlijks wordt in de programmabegroting weergegeven op welke indicatoren we score van het veiligheidsbeleid toetsen. In de halfjaarlijkse raadsinformatie-brieven staat de stand van zaken en een doorkijk naar de plannen voor het komend jaar. Op deze wijze is ook de informatie en naar en de invloed van de raad geborgd.

5. Investeren in veiligheidsbeleid

Veiligheid vereist continu onderhoud en investering. Nieuwe ontwikkelingen en bestaande wettelijke en regionale verplichtingen, lopende afspraken en de waan van de dag zijn de zorg van alle betrokkenen in het brede veiligheidsdomein. Deze visie op veiligheid beschrijft de ambitie om veiligheid nog meer een verantwoordelijkheid van allen te maken. Een visie is echter niets zonder actie.

In een veiligheidsagenda staat beschreven welke activiteiten Rijswijk de komende jaren onderneemt om deze ambitie te verwezenlijken. De veiligheidsagenda is een levend document, dat continu herijkt en geherprioriteerd wordt. Bij uitstek in het veiligheidsdomein duiken maatschappelijke vraagstukken op die die een direct antwoord behoeven, bijvoorbeeld radicalisering en polarisatie in de samenleving of de veiligheidsvraagstukken rond de recente grootschalige instroom van vluchtelingen. In de programma begroting komt jaarlijks een voorstel voor de benodigde middelen. In halfjaarlijkse raadsinformatie-brieven staat de stand van zaken (wat zijn de zichtbare effecten met deze benodigde middelen) en een doorkijk naar de plannen voor het komend jaar (wat wordt geprioriteerd met deze benodigde middelen).

De eerste actie is dat Rijswijk moet blijven doen wat nu goed gaat in het reguliere veiligheidsdomein. En daarbij blijven evalueren of wat nu goed is, op deze manier goed blijft gaan of bijstelling nodig heeft; de plan-do-check-act-cyclus. Eerste prioriteit is de dagelijkse hectiek van lokale en regionale Openbare Orde en Veiligheidsvraagstukken. Afstemming, samenwerking, Rijswijkse inbreng in de regio, en lokale vertaling van regionale afspraken gaan niet vanzelf.

Het tweede cluster van acties volgt uit het bewustzijn dat nieuwe vormen van criminaliteit en verschuivende bedreigingen van de veiligheid in de gemeente en de regio ook Rijswijk raken. Radicalisering, jihadisme en maatschappelijke onrust vragen om veel bestuurlijke en ambtelijke aandacht en nauwe samenwerking met alle betrokkenen, van politie tot en met ouders, van het OM tot en met scholen. Dat geldt ook voor digitale veiligheid en cybercrime. Dit zijn voor alle partijen nieuwe veiligheidsvraagstukken. Nieuwe samenwerkingsverbanden smeden, onderlinge werkafspraken maken en werkprocessen uitwerken en tegelijkertijd de eerste cases oppakken gebeurt onder hoge druk. Dat tegengaan van nieuwe bedreigingen bovenaan de veiligheidsagenda staat is evident.

Vervolgens vereisen de maatschappelijke opgaven nieuwe plannen en intensivering van bestaand beleid en interventies. De transformatie in het sociaal domein bijvoorbeeld zorgt ervoor dat het zorg-domein of het jeugd-domein en het veiligheidsdomein elkaar vaker tegen komen. Waar veiligheid en zorg en jeugd vroeger gescheiden werelden waren, moet samen werken aan nieuwe vragen en oplossingen een vanzelfsprekendheid worden. De ontmoeting van het veiligheids- en sociaal domein hoeft niet altijd vertaald in nieuw beleid, de eerste stap is elkaar (beter) leren kennen en werken aan een hecht netwerk van zorg-, jeugd- en veiligheidspartners. Goede partners hebben werkprocessen op elkaar hebben afgestemd en weten elkaar te vinden wanneer dat nodig is. Dat geldt voor de samenwerking tussen de gemeente en externe partners. Én voor de samenwerking tussen de domeinen binnen de gemeente. Zo ver is het nog niet. De groei naar een natuurlijk bondgenootschap kost tijd.

Waar zorg en veiligheid elkaar raken staan de komende jaren nog wettelijk verplichte veranderingen op stapel, zoals bij de opvang van verwarde personen. Rijswijk ziet voor zichzelf een regisserende, coördinerende en faciliterende rol. De gemeentelijke organisatie zal in deze rol moeten groeien om de eigen ambities waar te kunnen maken en handen en voeten te geven aan de gemeentelijke verantwoordelijkheden als de belangrijkste opdrachtgever binnen sociaal domein en als de wettelijk verantwoordelijke voor de (openbare orde en) veiligheid.

Rijswijk komt niet alleen in actie. De gedeelde verantwoordelijkheid voor de leefbaarheid en veiligheid van de gemeente ligt ook bij de professionele partners én de direct belanghebbenden, de bewoners, bedrijven en instellingen in Rijswijk. Samen met hen wil Rijswijk werken aan de ontwikkeling en uitvoering van wijk-veiligheidsplannen.

Soms komt het initiatief vanuit de gemeenschap, soms vanuit de gemeente. De gemeente ondersteunt bewoners en bedrijven bij bestaande en nieuwe initiatieven om de wijken van Rijswijk prettig, leefbaar en veilig te houden. Bijvoorbeeld door de buurt preventie teams te ondersteunen en waar gewenst te helpen met de start van nieuwe teams. Of door de veiligheid op de bedrijventerreinen te verbeteren met collectieve surveillance via een Bedrijven Investerings Zone. Het is ook een gemeentelijke taak om samenwerking tussen partners te stimuleren, zodat bijvoorbeeld acties van de buurtpreventie teams, de inspecteurs openbaar gebied en die van de politie zijn afgestemd en elkaar versterken. Verder investeren, met raad, daad en middelen, in de initiatieven van bewoners en bedrijven is een veiligheidsprioriteit.

Ook in het fysiek domein is veiligheid meer en meer een vanzelfsprekend aandachtsgebied. Zo hebben wettelijke veranderingen, zoals de Omgevingswet, impact op de gemeentelijke organisatie rond vergunning en handhaving. Rijswijk anticipeert nu al op de gevolgen van de Omgevingswet, die in 2019 van kracht gaat. Aandacht voor leefbaarheid betekent ook aandacht voor de inzet van gemeentelijk toezicht en handhaving. Capaciteit is niet onbeperkt, met groeiende ambities moeten de ogen en oren op straat met (nieuw) beleid worden ingezet.

Kortom: alleen door breed naar de oude en nieuwe bedreigingen van de veiligheid te kijken, de samenwerking op te zoeken en de regie te pakken kan Rijswijk de prettige, leefbare en veilige gemeente blijven die het nu is. De ambtelijke uitvoeringsagenda 2017-2021 is een levend document dat inzicht geeft in de noodzakelijke acties en interventies voor de komende jaren om Rijswijk veilig te houden.

Bijlage 1 Samenvatting veiligheidsgegevens Rijswijk

High Impact Crimes

Prioriteit voor de Politie-eenheid Haaglanden zijn High Impact Crimes, in het bijzonder inbraken. Het aantal inbraken daalt al jaren, -15% in 2015. Op wijkniveau blijkt de ene wijk aantrekkelijker voor inbrekers dan andere.⁸ Het aantal geweldsmisdrijven ligt lager dan bij het gemiddelde voor zeer sterk stedelijke gebieden.⁹ Landelijk daalt het aantal aangiftes van fietsendiefstallen, in de regio Den Haag stijgt het aantal aangiftes.¹⁰ In de Boogaard blijft, ondanks de gratis bewaakte fietsenstalling, een hot spot.¹¹

Bedrijfsleven

Het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) is in 2001 ingevoerd. Op de Rijswijkse bedrijvenlocaties Plaspoelpolder, Broekpolder, Hoornwijk en Rijswijk Zuid vindt elke twee jaar een hercertificering plaats. De laatste hercertificering was in 2015. In KVO verband werken de politie, brandweer, gemeente Rijswijk, het Industrieschap Plaspoelpolder en de Belangenvereniging Bedrijven Rijswijk samen.

Ondanks het KVO zijn bedrijventerreinen kwetsbaar voor criminele activiteiten.¹² Daarnaast wordt naar schatting één op de drie mkb-ondernemers op een of andere manier slachtoffer van cybercrime.¹³ De schade door cybercrime is tien keer groter dan door "gewone" diefstal.¹⁴ Specifieke gegevens voor Rijswijk zijn niet beschikbaar.

Brandveiligheid en brandweer

Bij de brandweer is een meerjarige neerwaartse trend zichtbaar in het aantal branden en meldingen. Nieuwe afspraken over automatische meldsystemen zorgen ervoor dat de brandweer minder vaak onnodig hoeft uit te rukken. De daling is bij 40% tussen 2013 en 2016. Het aantal daadwerkelijke branden is tussen 2013 en 2016 met zo'n 20% afgenomen. Ook voor ongevallen en overige meldingen waarvoor de inzet voor de brandweer is vereist, is een daling zichtbaar, maar minder groot.

Jeugd en veiligheid

In Rijswijk zijn op dit moment (december 2016) geen overlastgevende of criminele groepen aanwezig. (gegevens politie en gemeente). Rijswijk heeft verhoudingsgewijs minder jeugdige verdachten en jeugdige veelplegers dan gemiddeld in de regio, maar wel een aanzienlijk groter aantal jongeren dat doorverwezen wordt naar Halt.¹⁵ Meldingen van jeugd overlast in 2015 zijn gestegen ten opzicht van 2014. Zij zijn echter lager dan het driejarige gemiddelde 2012-2015.¹⁶

Openbare ruimte

Vergeleken met de regiogemeenten heeft Rijswijk minder last van vernielingen en beschadiging. Rijswijk scoort onder de verwachte waarden voor overlast en onveiligheid.¹⁷

Subjectieve veiligheid

De Veiligheidsmonitor 2015 laat zien dat de subjectieve veiligheid gestegen is. In dit landelijk onderzoek is Rijswijk te klein voor onderzoeksresultaten op gemeenteniveau. Van de vier grote steden hebben de inwoners van de Eenheid Den Haag het minst last van onveiligheidsgevoelens. Bewoners ervaren een significante verbetering van overlast in de buurt.

⁸ CBS, geregistreerde criminaliteit per gemeente, wijk en buurt, november 2016

⁹ waarstaatjegemeente.nl

¹⁰ Stichting Aanpak Voertuig-criminaliteit

¹¹ hoeveiligismijnemeente.nl

¹² waarstaatjegemeente.nl

¹³ MKB Nederland, augustus 2015 en oktober 2016

¹⁴ Nationaal Cyber Security Center, september 2016

¹⁵ waarstaatjegemeente.nl, cijfers 2014

¹⁶ Tabellenboek Nieuwe Stijl, Politie-eenheid Haaglanden, december 2015

¹⁷ waarstaatjegemeente.nl

Dit gaat hand in hand met het feit dat steeds minder mensen een delict hebben ervaren. Waarbij opvalt dat ook het aantal slachtoffers van cybercrime is gedaald.

Dit sluit aan bij de conclusie van het CBS: “Met name in sterk verstedelijkte gebieden rondom de vier grote steden was de daling van criminaliteit en onveiligheidsgevoelens de afgelopen jaren groter dan in minder stedelijk gebieden...”¹⁸

Cybercrime

De Veiligheidsmonitor 2015 beschrijft ook slachtofferschap van cybercrime. 5% van de respondenten geeft aan wel een slachtoffer te zijn geworden van hacken, 3,5% van koop- en verkoopfraude. Identiteitsfraude, waaronder skimming daalt. Ook hacken is iets afgenomen sinds 2012. Koop- en verkoopfraude stijgt.¹⁹

¹⁸ CBS, Criminaliteit en Veiligheidsbeleving, november 2015

¹⁹ CBS, sociaal economische trends, augustus 2015